

HLAVA 8 - LETECKÁ POHYBLIVÁ SLUŽBA – KOMUNIKACE DATOVÝM SPOJEM

8.1 Všeobecná ustanovení

Poznámka 1: Zatímco ustanovení Hlavy 8 jsou přednostně založena na použití komunikace datovým spojem mezi řídicím a pilotem (CPDLC), ustanovení v 8.1 by se měla hodit pro další datové aplikace včetně datového spoje pro Letovou informační službu (např. D-ATIS, D-VOLMET apod.).

Poznámka 2: Ustanovení pro spojovací postupy v letecké pohyblivé službě jsou platná také pro leteckou družicovou pohyblivou službu.

8.1.1 Složení zpráv datového spoje

8.1.1.1 Text zpráv musí být ve standardním formátu zpráv (např. seznam zpráv CPDLC) v otevřeném jazyku nebo ve zkratkách a kódech, jak je uvedeno v 3.7. Jazyku je nutno se vyhnout, když délka textu může být zkrácena použitím odpovídajících zkratk a kódů. Nesmí se používat nepřesná slova, jako např. zdvořilostní vyjadřování.

8.1.1.2 Následující znaky jsou dovoleny při vytváření zpráv:

Písmena: A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z (pouze velká písmena)

Číslice: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Jiné znaky:

-	(pomlčka)
?	(otazník)
:	(dvojtečka)
()	(závorky)
.	(tečka)
,	(čárka, desetinná čárka)
'	(apostrof)
=	(rovnítko)
/	(zlomková čára, lomítko)
+	(plus)

a znak mezery.

Kromě výše uvedených znaků se ve zprávách nesmí používat žádné jiné znaky.

8.1.1.3 Římské číslice se nesmí používat. Přeje-li si odesílatel zprávy oznámit adresátovi, že jde o číslice římské, musí vypsát číslice arabské, před kterými uvede slovo ROMAN.

8.1.2 Zobrazení zpráv datového spoje

8.1.2.1 Pozemní a palubní systémy musí umožňovat, aby zprávy byly vhodně zobrazeny, tištěny, je-li to požadováno, a uchovávány způsobem, který dovolí včasné a snadné vyhledání.

8.1.2.2 Kdykoli je zpráva požadována ve formě textu, musí být používán jako minimum anglický jazyk.

8.2 Postupy CPDLC

Poznámka: Soubor zpráv CPDLC vztahující se k této části může být nalezen v Předpisu L 4444, Dodatek 5.

8.2.1 Při každé komunikaci musí být po celý čas dodržovány nejvyšší standardy.

8.2.1.1 **Doporučení.** Význam lidské výkonnosti, která by mohla ovlivnit přesnost přijetí a pochopení zpráv, by měl být brán v úvahu při vytváření zpráv.

Poznámka: Podkladový materiál k lidské výkonnosti je možné nalézt v Human Factors Training Manual (ICAO Doc 9683) a Human Factors Guidelines for Air Traffic Management (ATM) Systems (ICAO Doc 9758).

8.2.2 Pozemní a palubní systémy musí poskytnout řídicím a pilotům možnost kontrolovat a ověřit jakékoliv provozní zprávy, které vyslali.

8.2.3 Pozemní a palubní systémy musí poskytnout řídicím a pilotům možnost kontrolovat, ověřit a, když požadují, potvrdit jakékoliv provozní zprávy, které přijali.

8.2.4 Řídicí musí mít možnost odpovídat na zprávy včetně nouzových, vydávat povolení, instrukce a rady a žádat a poskytovat odpovídající informace.

8.2.5 Pilot musí mít možnost odpovídat na zprávy, vyžadovat povolení a informace, hlásit informace a vyhledávat nebo rušit nouzi.

8.2.6 Pilot a řídicí musí mít možnost vyměňovat zprávy ve „volném textu“, který neodpovídá stanovenému formátu.

8.2.7 Jestliže tak nestanovil odpovídající úřad ATS, nesmí být požadováno předávání zpráv CPDLC hlasovou komunikací.

8.2.8 Ustavení CPDLC

8.2.8.1 Řídicí a pilot musí být informováni, když CPDLC bylo úspěšně ustaveno.

8.2.8.2 **PANS.** CPDLC musí být ustaveno v dostačující čas, aby zajistilo, že letadlo má spojení s odpovídajícím stanovištěm ATC.

8.2.8.3 Po počátečním ustavení nebo po obnovení po poruše musí být řídicí letového provozu a pilot informováni, že CPDLC je dostupné pro provozní použití.

8.2.8.4 Pilot musí být kdykoliv schopen identifikovat, že stanoviště řízení letového provozu poskytující služby řízení letového provozu tyto služby poskytuje.

8.2.8.5 Když palubní systém detekuje, že CPDLC je dostupné pro provozní použití, musí vyslat sestupným spojem CPDLC prvek zprávy CURRENT DATA AUTHORITY.

8.2.8.6 CPDLC zahájené letadlem

8.2.8.6.1 **PANS.** Když stanoviště ATC obdrží od letadla neočekávaný požadavek na CPDLC, musí od něho dostat informaci o okolnostech, které k takovému požadavku vedly, aby mohlo rozhodnout o dalších krocích.

8.2.8.6.2 **PANS.** Když stanoviště ATC odmítne požadavek na CPDLC, musí prostřednictvím příslušné CPDLC zprávy sdělit pilotovi důvod odmítnutí.

8.2.8.7 CPDLC zahájené stanovištěm ATC

8.2.8.7.1 Stanoviště ATC může navázat CPDLC s letadlem pouze v případě, když letadlo nemá navázáno žádné jiné CPDLC spojení nebo když získalo povolení od stanoviště ATC, které má s letadlem navázáno CPDLC.

8.2.8.7.2 Když je žádost o CPDLC letadlem odmítnuta, musí být sestupným spojem prostřednictvím prvku ve zprávě CPDLC „NOT CURRENT DATA AUTHORITY“ nebo „NOT AUTHORIZED NEXT DATA AUTHORITY“ oznámen důvod odmítnutí podle vhodnosti. Místní postupy musí určit, zda se důvod odmítnutí prezentuje řídicímu. Žádné jiné důvody pro odmítnutí zahájení CPDLC ze strany letadla stanovištěm ATC nejsou povoleny.

8.2.9 Výměna provozních zpráv CPDLC

8.2.9.1 Řídicí nebo pilot musí vytvářet CPDLC zprávy s použitím definovaného souboru zpráv, zprávou s volným textem nebo kombinací obojího.

8.2.9.1.1 **PANS.** Když se využívá CPDLC a účel zprávy je obsažen v souboru zpráv CPDLC uvedených v Předpisu L 4444, Dodatek 5, musí se používat příslušná zpráva.

8.2.9.1.2 **PANS.** S výjimkou uvedenou v ust. 8.2.12.1, když řídicí nebo pilot komunikuje prostřednictvím CPDLC, odpověď by měla přijít cestou CPDLC. Když řídicí nebo pilot využívá hlasové komunikace, odpověď by měla přijít hlasovou komunikací.

8.2.9.1.3 **PANS.** Kdykoliv je považováno za nutné opravit zprávu odeslanou přes CPDLC nebo je obsah zprávy zapotřebí vyjasnit, řídicí nebo pilot musí použít nejvhodnější dostupné prostředky k opravě detailů nebo pro objasnění.

Poznámka. – Následující postupy mohou být používány řídicím k opravě povolení, instrukcí nebo informací, nebo pilotem, k opravě odpovědi na zprávu v sestupným spojem nebo opravám předtím oznámených žádostí nebo informací.

8.2.9.1.3.1 **PANS.** Když je k opravě zprávy CPDLC, pro kterou dosud nebyla přijata provozní odpověď, použita hlasová komunikace, vysílání řídicího nebo pilota musí předcházet fráze: „NEBERTE V ÚVAHU ZPRÁVU CPDLC (typ zprávy) MEZERA“ - následovaná správným povolením, instrukcí, informací nebo žádostí.

Poznámka. – Je možné, že v čase, kdy je objasnění vysíláno hlasovou komunikací, je uvedena zpráva CPDLC označená jako doposud nedoručená příjemci, nebo jako doručena příjemci, ale nebylo na ní reagováno, nebo jako doručena příjemci a bylo na ní reagováno.

8.2.9.1.3.2 **PANS.** Když uvedená a identifikovaná zpráva CPDLC nemá být brána v úvahu, měla by být věnována pozornost jejímu frázování tak, aby se zabránilo jakékoliv nejednoznačnosti s vydáním s tím spojeného opraveného povolení, instrukce, informace nebo žádosti.

Poznámka. – Např. jestliže SAS445, udržující FL290, dostal přes CPDLC instrukci stoupat do FL350 a řídicí potřebuje opravit povolení s využitím hlasové komunikace, může být použita následující fráze:

SAS445 DISREGARD CPDLC CLIMB CLEARANCE MESSAGE, BREAK, CLIMB TO FL310

(SAS445 NEBERTE V ÚVAHU CPDLC ZPRÁVU S POVOLENÍM KE STOUPÁNÍ, MEZERA, STOUPEJTE DO FL310)

8.2.9.1.3.3 **PANS.** Jestliže zpráva CPDLC, na kterou se požaduje provozní odpověď, je následně projednávána hlasovou komunikací, musí být pro zajištění správné synchronizace CPDLC dialogu vyslána příslušná odpověď ve formě CPDLC uzavírací zprávy. To je možné zajistit buď výslovnou instrukcí příjemci zprávy cestou hlasové komunikace, aby ukončil dialog, nebo tím, že se systému umožní automaticky dialog ukončit.

8.2.9.2 Vytvářená zpráva CPDLC nesmí překročit pět prvků zprávy, pouze dva z nich mohou obsahovat variabilní traťové povolení.

8.2.9.2.1 **PANS.** Kde je to možné, neměly by se používat dlouhé zprávy nebo zprávy obsahující povolení složené z více částí, zprávy obsahující žádost o povolení složené z více částí nebo zprávy s kombinací povolení a informací.

Poznámka: Návod na vytvoření místních provozních postupů a na správné provozní využívání CPDLC lze nalézt v Human Factors Guidelines for Air Traffic Management (ATM) Systems (ICAO Doc 9758).

8.2.9.3 Pozemní CPDLC systém a palubní CPDLC systém musí mít schopnost zpracovat zprávy s příznaky naléhavosti a pohotovosti a změnit pořadí při vyšší prioritě zpráv.

Poznámka: Příznaky zpráv diktuji určité požadavky na zacházení se zprávami pro uživatele CPDLC, který zprávu přijímá. Každá zpráva CPDLC

má tři příznaky: naléhavost, pohotovost a odpověď. Když zpráva obsahuje více prvků zpráv, nejvyšší priorita prvku zprávy se stává příznakem celé zprávy.

8.2.9.3.1 Příznak naléhavosti určuje požadavky na řazení do fronty pro přijaté zprávy, které jsou zobrazovány koncovému uživateli. Druhy naléhavosti jsou uvedeny v tabulce 1.

Tabulka 1. Příznak naléhavosti (vzestupný a sestupný spoj)

Druh	Popis	Priorita
D	Nouze	1
U	Naléhavost	2
N	Normální	3
L	Malá	4

8.2.9.3.2 Příznak pohotovosti určuje druh pohotovosti požadované po přijetí zprávy. Druhy pohotovosti jsou vedeny v tabulce 2.

Tabulka 2. Příznak pohotovosti (vzestupný a sestupný spoj)

Druh	Popis	Priorita
H	Vysoká	1
M	Střední	2
L	Nízká	3
N	Není požadována pohotovost	4

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

8.2.9.3.3 Příznak odpovědi vymezuje platné odpovědi pro daný prvek zprávy. Druhy odpovědí jsou uvedeny v tabulce 3 pro zprávy vzestupným spojem a v tabulce 4 pro zprávy sestupným spojem.

Tabulka 3. Charakteristika odpovědi (vzestupný spoj)

Druh	Odpověď požadována	Platné odpovědi	České znění	Priorita
W/U	Ano	WILCO, UNABLE, STANDBY, NOT CURRENT DATA AUTHORITY, NOT AUTHORIZED NEXT DATA AUTHORITY, LOGICAL ACKNOWLEDGMENT (only if required), ERROR	PROVEDU, NEJSEM SCHOPEN, ČEKEJTE, SYSTÉM, KTERÝ V DANÉM OKAMŽIKU NENÍ OPRÁVNĚN K PŘENOSU ÚDAJŮ, NEOPRÁVNĚNÝ SYSTÉM K PŘENOSU ÚDAJŮ, LOGICKÉ POTVRZENÍ (jen když se požaduje), CHYBA	1
A/N	Ano	AFFIRM, NEGATIVE, STANDBY, NOT CURRENT DATA AUTHORITY, NOT AUTHORIZED NEXT DATA AUTHORITY, LOGICAL ACKNOWLEDGMENT (only if required), ERROR	POTVRZUJI, NEGATIVE, ČEKEJTE, SYSTÉM, KTERÝ V DANÉM OKAMŽIKU NENÍ OPRÁVNĚN K PŘENOSU ÚDAJŮ, NEOPRÁVNĚNÝ SYSTÉM K PŘENOSU ÚDAJŮ, LOGICKÉ POTVRZENÍ (jen když se požaduje), CHYBA	2
R	Ano	ROGER, UNABLE, STANDBY, NOT CURRENT DATA AUTHORITY, NOT AUTHORIZED NEXT DATA AUTHORITY, LOGICAL ACKNOWLEDGMENT (only if required), ERROR	ROZUMÍM, NEJSEM SCHOPEN, ČEKEJTE, SYSTÉM, KTERÝ V DANÉM OKAMŽIKU NENÍ OPRÁVNĚN K PŘENOSU ÚDAJŮ, NEOPRÁVNĚNÝ SYSTÉM K PŘENOSU ÚDAJŮ, LOGICKÉ POTVRZENÍ (jen když se požaduje), CHYBA	3
Y	Ano	Any CPDLC downlink message, LOGICAL ACKNOWLEDGEMENT (only if required)	Jakákoli CPDLC zpráva sestupným spojem, LOGICKÉ POTVRZENÍ (jen když se požaduje)	4
N	Ne, pokud není požadováno logické potvrzení	LOGICAL ACKNOWLEDGMENT (only if required), NOT CURRENT DATA AUTHORITY, NOT AUTHORIZED NEXT DATA AUTHORITY, ERROR	LOGICKÉ POTVRZENÍ (jen když se požaduje), SYSTÉM, KTERÝ V DANÉM OKAMŽIKU NENÍ OPRÁVNĚN K PŘENOSU ÚDAJŮ, NEOPRÁVNĚNÝ SYSTÉM K PŘENOSU ÚDAJŮ, CHYBA	5

Tabulka 4. Příznak odpovědi (sestupný spoj)

Druh	Odpověď požadována	Platné odpovědi	České znění	Priorita
Y	Ano	Any CPDLC uplink message, LOGICAL ACKNOWLEDGEMENT (only if required)	Jakákoli CPDLC zpráva vzestupným spojem, LOGICKÉ POTVRZENÍ (jen když se požaduje)	1
N	Ne, pokud není požadováno logické potvrzení	LOGICAL ACKNOWLEDGMENT (only if required), SERVICE UNAVAILABLE, FLIGHT PLAN NOT HELD, ERROR	LOGICKÉ POTVRZENÍ (jen když se požaduje), SLUŽBA NENÍ K DISPOZICI, LETOVÝ PLÁN NENÍ K DISPOZICI, CHYBA	2

8.2.9.3.3.1 **PANS.** Když se požaduje odpověď na víceprvkovou zprávu a odpověď obsahuje jen jeden prvek, musí se tato odpověď vztahovat na všechny prvky zprávy.

Poznámka. – Např. odpověď „PROVEDU“ na víceprvkovou zprávu obsahující „STOUPEJTE DO FL 310 a UDRŽUJTE MACH .84“, je platná a vztahuje se na obě části zprávy.

8.2.9.3.3.2 **PANS.** Když pilot nemůže postupovat v souladu se zprávou o povolení, která sestává z jediného prvku, nebo s kteroukoli částí víceprvkové zprávy, musí vyslat odpověď „NEJSEM SCHOPEN“ pro celou zprávu.

8.2.9.3.3.3 **PANS.** Řídicí musí odpovědět zprávou „NEJSEM SCHOPEN“, která platí pro všechny prvky žádosti, jestliže nemůže vydat povolení pro žádný prvek jedno nebo víceprvkové žádosti o povolení. Platné (platná) povolení se neopakují.

8.2.9.3.3.4 **PANS.** Jestliže žádosti o povolení obsahující více prvků může být vyhověno pouze částečně, řídicí musí odpovědět zprávou „NEJSEM SCHOPEN“ aplikovanou na všechny prvky zprávy žádosti, a jestliže je to vhodné, uvést důvod a/nebo informaci, kdy může být povolení očekáváno.

Poznámka: Následně je možné vyslat samostatnou CPDLC zprávu (nebo zprávy) jako odpověď na ty prvky, kterým je možné vyhovět.

8.2.9.3.3.5 **PANS.** Když může být vyhověno všem prvkům jedno nebo víceprvkové žádosti o povolení, řídicí musí odpovědět povoleními odpovídajícími každému prvku žádosti. Tato odpověď by měla být zahrnuta do jediné zprávy vzestupným spojem.

Poznámka: Například, protože je třeba se vyhnout zpráвам obsahujícím víceprvkovou žádost o povolení, víceprvková zpráva sestupným spojem, obsahující uvedené prvky:

REQUEST CLEARANCE YQM YYG YYT YQX TRACK
X EINN EDDF
REQUEST CLIMB TO FL350
REQUEST MACH 0.84

by mohla být zodpovězena:

CLEARED YQM YYG YYT YQX TRACK X EINN EDDF
CLIMB TO FL350
REPORT MAINTAINING
CROSS YYG AT OR AFTER 1150
NO SPEED RESTRICTION

8.2.9.3.3.6 **PANS.** Když zpráva CPDLC obsahuje více než jeden prvek a příznak odpovědi na zprávu je Y, je-li použit, musí tato jediná zpráva odpovědi obsahovat odpovídající počet odpovědí ve stejném pořadí.

Poznámka: Například víceprvková zpráva vzestupným spojem, obsahující:

CONFIRM SQUAWK

WHEN CAN YOU ACCEPT FL410

by mohla být zodpovězena:

SQUAWKING 5525
WE CAN ACCEPT FL410 AT 1636Z.

8.2.9.4 Když pozemní nebo palubní systém generuje zprávu ERROR, důvod chyby musí být zahrnut do zprávy.

8.2.9.5 Příslušný úřad ATS musí vybrat ty prvky zpráv obsažených v Předpise L 4444, Dodatek 5, které se uplatňují v jeho vzdušném prostoru. ATS úřad by měl vybrat podsoubor takových prvků zpráv a na přijaté zprávy nepatřící do tohoto podsouboru stanoviště ATC musí odpovědět prvkem zprávy vzestupným spojem SERVICE UNAVAILABLE.

Poznámka: Další zpracování přijaté zprávy není požadováno.

8.2.9.5.1 **Doporučení.** Pouze zpráva vzestupným spojem odpovídající konkrétním činnostem řídicího sektoru by měla být poskytnuta řídicímu.

Poznámka: Soubor zpráv CPDLC obsažený v Předpise L 4444, Dodatek 5, byl vyvinut tak, aby zahrnoval různá prostředí organizace letového provozu.

8.2.9.5.2 Když příslušný úřad ATS považuje za nezbytné dodatečně formátovat zprávy s volným textem v případě, kdy soubor zpráv CPDLC obsažený v Předpise L 4444 nevyhovuje specifickým požadavkům, potom to musí oznámit řídicím. V takových případech seznam formátovaných zpráv s volným textem musí být uplatněn příslušným úřadem ATS a konzultován s provozovateli a jinými úřady ATS, kterých se to může týkat.

8.2.9.5.3 Informace týkající se používaného podsouboru prvků zpráv CPDLC a, je-li to použitelné, jakýchkoliv formátů zpráv s volným textem musí být publikovány v Letecké informační příručce.

8.2.9.6 Předání CPDLC

Poznámka: Podrobnosti o předávání CPDLC jsou uvedeny v Manual of Air Traffic Services Data Link Applications (ICAO Doc 9694).

8.2.9.6.1 **PANS.** Při předávání CPDLC musí být spolu s CPDLC současně předáno i hlasové spojení.

8.2.9.6.2 **PANS.** Když je letadlo předáváno stanovištěm ATC, které může využívat CPDLC na stanoviště ATC, které CPDLC nemá k dispozici, ukončení CPDLC musí být provedeno současně s předáním hlasového spojení.

8.2.9.6.3 Je-li výsledkem předávání CPDLC změna oprávněného systému pro přenos údajů a stále existují zprávy, pro které nebyla přijata zpráva o ukončení (např. nevyřízené zprávy), řídicí předávající CPDLC musí být informován.

8.2.9.6.3.1 Jestliže řídicí potřebuje předat letadlo bez odpovědi na kteroukoli nevyřízenou zprávu (zprávy) sestupným spojem, systém musí mít schopnost vyslat automaticky jako odpověď příslušnou

ukončující zprávu (zprávy). V takových případech obsah kterékoli automaticky ukončující zprávy (zpráv) vysílané jako odpověď, musí být uveden v místních směrnících.

8.2.9.6.3.2 Když se řídicí rozhodne předat letadlo bez odpovědi pilota na kteroukoli (kterékoli) nevyřízenou(é) zprávu(y) vzestupným spojem, potom pozemní systém musí mít schopnost automaticky ukončit dialog pro každou předešlou zprávu do předání.

8.2.9.6.3.2.1 **PANS.** Řídicí by měl přejít zpět na hlasovou komunikaci, aby zabránil jakékoliv nejednoznačnosti související s nevyřízenou(ými) zprávou(ami).

8.2.9.6.4 Když předání CPDLC nemá za následek změnu oprávněného systému pro přenos údajů a ještě existují nevyřízené zprávy, potom tyto zprávy musí být buď předány odpovídajícímu řídicímu nebo musí být ukončeny v souladu s místními instrukcemi a v případě nezbytnosti v souladu s oblastními dohodami.

8.2.10 Zobrazení zpráv CPDLC

Doporučení. Stanoviště ATC používající CPDLC zprávy obsažené v Předpisu L 4444 by mělo zobrazovat odpovídající text týkající se zprávy tak, jak je uveden v Předpisu L 4444, Dodatek 5.

8.2.11 Zprávy s volným textem

PANS. Řídicí nebo piloti by neměli používat zprávy s volným textem jiné než formátované zprávy s volným textem, popsané v ustanovení 8.2.9.5.2.

Poznámka: Přestože je zřejmé, že nestandardní a nouzové situace mohou vyžadovat použití volného textu, zvláště kdy dojde k selhání hlasové komunikace, považuje se za vhodné vyhnout se zprávám s volným textem, aby se omezila možnost nesprávné interpretace nebo nejednoznačného významu.

8.2.12 Postupy pro nouzi, nebezpečí a poruchy vybavení

8.2.12.1 **PANS.** Když je přijata CPDLC zpráva o nouzi, řídicí musí potvrdit příjem takové zprávy nejefektivnějším dostupným způsobem.

8.2.12.2 **PANS.** V odpovědi CPDLC na hlášení o protiprávním činu se musí použít zpráva vzestupným spojem ROGER 7500 (ROZUMÍM 7500).

8.2.12.3 **PANS.** V odpovědi CPDLC na ostatní nouzové a pilnostní zprávy se musí použít zpráva vzestupným spojem ROGER (ROZUMÍM).

8.2.12.4 Když zpráva CPDLC požaduje logické potvrzení a/nebo provozní odpověď a taková odpověď není přijata, pilot nebo řídicí musí být upozorněn, podle vhodnosti.

8.2.12.5 Porucha CPDLC

Poznámka: Postup pro případ selhání jednotlivé zprávy CPDLC je popsán v ust. 8.2.12.7.

8.2.12.5.1 **Doporučení.** Porucha CPDLC by měla být detekována vhodným způsobem.

8.2.12.5.2 Řídicí a pilot musí obdržet výstrahu o poruše CPDLC, jakmile je porucha detekována.

8.2.12.5.3 **PANS.** Jakmile řídicí nebo pilot obdrží výstrahu, že má CPDLC poruchu a řídicí nebo pilot potřebují komunikovat dříve, než bude CPDLC obnoveno, potom by řídicí nebo pilot měli přejít zpět ke hlasové komunikaci, pokud je to možné, a uvést informaci frází CPDLC FAILURE (PORUCHA CPDLC).

8.2.12.5.4 **PANS.** Řídicí, kteří požadují vyslat informaci týkající se kompletní poruchy pozemního systému CPDLC všem stanicím, které ji mohou zachytit, by měli takové vysílání uvést všeobecným voláním ALL STATIONS CPDLC FAILURE (VŠEM STANICÍM PORUCHA CPDLC), následovaným identifikací volající stanice.

Poznámka: Na takové všeobecné volání se neočekává odpověď, ledaže jednotlivé stanice jsou následně vyzvány, aby potvrdily příjem.

8.2.12.5.5 **PANS.** Když dojde k poruše CPDLC a komunikace přejde na hlasovou, všechny nevyřízené CPDLC zprávy by se měly považovat za neodeslané a celková výměna těchto nevyřízených zpráv by se měla znovu zahájit pomocí hlasové komunikace.

8.2.12.5.6 **PANS.** Když dojde k poruše CPDLC, ale je obnovena ještě před tím, než nastane potřeba hlasové komunikace, všechny nevyřízené CPDLC zprávy by se měly považovat za neodeslané a celková výměna těchto nevyřízených zpráv by se měla znovu zahájit cestou CPDLC.

8.2.12.6 Plánované vypnutí CPDLC

8.2.12.6.1 Když je plánováno vypnutí komunikační sítě nebo pozemního systému CPDLC, musí být publikován NOTAM, který bude informovat všechny dotčené strany o době vypnutí a je-li nutné, o kmitočtech, které mají být použity pro hlasovou komunikaci.

8.2.12.6.2 Letadla udržující spojení se stanovištěm ATC musí být upozorněna hlasovou komunikací nebo cestou CPDLC na jakékoli zamýšlené vypnutí CPDLC.

8.2.12.6.3 Řídicí a pilot musí mít možnost přerušit CPDLC.

8.2.12.7 Porucha jednotlivé zprávy CPDLC

PANS. Jakmile řídicí nebo pilot obdrží výstrahu, že došlo k selhání jednotlivé zprávy CPDLC, musí řídicí nebo pilot použít jeden z následujících postupů dle vhodnosti:

a) hlasovou komunikací potvrdit postupy, které budou použity s ohledem na související dialog a informaci uvést frází:

CPDLC MESSAGE FAILURE

(PORUCHA CPDLC ZPRÁVY)

b) pomocí CPDLC obnovit CPDLC zprávu, která selhala.

8.2.12.8 Přerušování používání CPDLC žádostí pilota

8.2.12.8.1 **PANS.** Když řídicí požaduje, aby všechny stanice nebo určitý let neposílaly CPDLC žádosti po omezený časový úsek, musí být použita následující fráze:

((call sign) or ALL STATIONS) STOP SENDING CPDLC REQUESTS [UNTIL ADVISED] [(reason)]

((volací značka) nebo VŠEM STANICÍM) ZASTAVTE ZASÍLÁNÍ CPDLC ŽÁDOSTÍ [DO ODVOLÁNÍ] [(důvod)]

Poznámka: Za těchto okolností zůstává CPDLC pilotovi k dispozici pro případ potřeby k odpovězení na zprávy, hlášení informací a vyhlášení či zrušení nouze.

8.2.12.8.2 **PANS.** Opětovné zahájení normálního provozu CPDLC musí být oznámeno použitím následující fráze:

((call sign) or ALL STATIONS) RESUME NORMAL CPDLC OPERATIONS

((volací značka) nebo VŠEM STANICÍM) POKRAČUJTE V BĚŽNÉM PROVOZU CPDLC

8.2.13 Tam, kde by testování CPDLC s letadlem mohlo ovlivnit poskytování letových provozních služeb tomuto letadlu, musí být takové testování předem zkoordinováno.

8.2.14 Služba poskytování následných povolení

8.2.14.1 Odpovídající úřad ATS musí stanovit, zda stanoviště ATC podpoří službu poskytování následných povolení.

8.2.14.2 Zřízení služby poskytování následných povolení

8.2.14.2.1 Službu poskytování následných povolení zahajuje výhradně palubní systém. Zahájení znamená, že účelem komunikace je pouze získání následného povolení.

8.2.14.2.2 Pokud stanoviště ATC odmítne požadavek na službu poskytování následných povolení, musí pilotovi poskytnout důvod odmítnutí s využitím CPDLC zprávy SERVICE UNAVAILABLE.

8.2.14.3 Provoz služby poskytování následných povolení

8.2.14.3.1 Řídicí a pilot musí být informováni, když je služba poskytování následných povolení k dispozici pro provozní komunikaci.

8.2.14.3.2 Řídicí a pilot musí být informováni o poruše služby poskytování následných povolení.

8.2.14.3.3 Prvky zprávy CPDLC, které jsou určeny pro službu poskytování následných povolení musí být stanoveny regionálními postupy ICAO.

8.2.14.3.4 Žádost o povolení vydaná jako žádost o následné povolení musí být jako taková jasně identifikovatelná pro řídicího.

8.2.14.3.5 Povolení vydané jako následné povolení musí být jako takové jasně identifikovatelné pro pilota.

8.2.14.4 Ukončení služby poskytování následných povolení

8.2.14.4.1 Službu poskytování následných povolení ukončuje výhradně palubní systém.

8.2.14.4.2 Služba poskytování následných povolení při stanovišti ATC musí být ukončena, když se následný systém k přenosu dat stane oprávněným systémem k přenosu dat.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO